

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

Teie 01.06.2026 nr 1.2-2/50-1;
SOM/26-0653/-1K

Meie 03.07.2026 nr 2-3/1964-2

Eelnõu kooskõlastamine

Lugupeetud sotsiaalminister

Täname võimaluse eest anda tagasisidet sotsiaalhoolekande seaduse ja sotsiaalseadustiku üldosa seaduse muutmise seaduse (erihoolekandeteenused) eelnõule. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium tunnustab eelnõu üldist eesmärki muuta erihoolekandeteenuste taotlemise, hindamise ja suunamise protsessi lihtsamaks ning vähendada halduskoormust. Samas vajavad mõned eelnõust ja seletuskirjast tulenevad küsimused eelkõige rakendatavuse ja regulatsiooni sujuva toimimise tagamiseks täpsustamist, mistõttu kooskõlastame eelnõu alljärgnevate märkustega.

1. Töövõimetoetuse arvestamine omaosaluse puudujääva osa hüvitamisel

Eelnõu § 1 punktiga 25 muudetava sotsiaalhoolekande seaduse (SHS) § 74 lõike 6 teine lause sätestab, et kui isiku tulu suurus muutub peale suunamisotsuse väljastamist, siis Sotsiaalkindlustusamet otsustab isiku omaosaluse puudujääva osa hüvitamise ümber pärast tulu suuruse muutumist - see puudutab muu hulgas olukorda, kus muutub töövõime staatus ja sellest tulenevalt töövõimetoetuse suurus. Sellest tulenevalt on vajalik täpsustada töövõimetoetuse arvestamise põhimõtteid omaosaluse puudujääva osa hüvitamisel, sellega seotud õiguslikke tagajärgi ning isiku teavitamisega seonduvat, samuti võimalikku andmevahetust Eesti Töötukassaga.

1.1. Töövõime staatuse muutuse arvestamine kalendrikuu jooksul

Eelnõust ja seletuskirjast ei selgu üheselt, kuidas arvestatakse töövõimetoetuse teoreetilist suurust juhul, kui isiku töövõime staatus muutub kalendrikuu jooksul (nt osalisest puudevaks või vastupidi). Palume täpsustada, kas sellisel juhul lähtutakse ühest staatusest kogu arvestuskuu lõikes või nähakse ette erireegel staatuse muutumise kuu kohta.

1.2. Töövõime staatuse muutusest teavitamata jätmise õiguslikud tagajärjed

Eelnõu ja seletuskirja põhjal ei ole ka üheselt arusaadav, milline on õiguslik tagajärg juhul, kui isik ei teavita töövõime staatuse muutusest viivitamata. Seletuskirjast nähtub, et sellisel juhul võib omaosaluse puudujääva osa hüvitamine jääda ajutiselt vale arvestusaluse põhjal määratuks, kuid eelnõu ja seletuskiri ei täpsusta, kas ja kuidas toimub võimaliku enamhüvitise

ümberarvestus või tagasinõue. Palume seda eelnõus või seletuskirjas täpsustada.

1.3. Isiku teavitamine teavitamiskohustusest

Eelnõust ja seletuskirjast ei selgu, kas ja kuidas teavitatakse isikut kohustusest anda Sotsiaalkindlustusametile viivitamata teada töövõime staatuse muutusest või muudest omaosaluse puudujääva osa hüvitamist mõjutavatest asjaoludest. Palume täpsustada, kas vastav teave antakse isikule näiteks suunamisotsuses, eraldi teatises või muul menetluse käigus arusaadaval viisil.

1.4. Andmevahetus Eesti Töötukassa ja Sotsiaalkindlustusameti vahel

Palume hinnata automaatse andmevahetuse võimalikkust Eesti Töötukassa ja Sotsiaalkindlustusameti vahel töövõimetoetuse saamise, selle lõpetamise ning töövõime staatuse muutuse andmete osas. Tegemist on riiklikes registrites olemas olevate andmetega ning automaatne infovahetus aitaks vähendada isiku teavitamiskoormust ja toetaks halduskoormuse vähendamist.

2. Viidete korrastamine tööharjutuse teenuse osas

Eelnõu § 1 punktiga 11 jäetakse SHS § 70 lõikest 8 välja viide Eesti Töötukassa tööharjutuse teenusele, kuna Eesti Töötukassa ei osuta enam alates 1. jaanuarist 2026. a tööharjutuse teenust. Juhime tähelepanu, et ka SHS § 63 lõige 2 punkt 1 sisaldab viidet tööharjutuse teenusele. Palume viited tööharjutuse teenusele seaduses läbivaldt korrastada.

3. Teenuseosutajaga lepingu sõlmimisest keeldumise alused

Palume kaaluda sätte täiendamist selliselt, et Sotsiaalkindlustusametil oleks õigus keelduda teenuseosutajaga lepingu sõlmimisest ka juhul, kui teenuseosutaja ametile teadaolevalt ei täida õigusaktidest tulenevaid nõudeid, mis on seotud erihoolekandeteenuse osutamise tingimuste, ohutuse ja kvaliteedi tagamisega. Näiteks võiks keeldumise aluseks olla olukord, kus teenuseosutajal on lahendamata ettekirjutused seoses ehitise ligipääsetavusnõuete, tuleohutusnõuete või tervisekaitsenõuete rikkumisega. Selliste asjaolude selgitamiseks võiks Sotsiaalkindlustusametil olla võimalus taotluse menetlemise käigus teha päringuid asjakohastesse järelevalveasutustesse.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Erkki Keldo
majandus- ja tööstusminister

Gloria Kiis +372 5354 4276
gloria.kiis@mkm.ee